

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/433/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210134
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5312210134.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 10C/215/2012-147 zo dňa 18. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým si voči odporcovi uplatnil právo na zaplatenie sumy 175 Eur z titulu majetkovej škody a sumy 940,44 Eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Čadca, keď v exekučnom konaní o zmene súdneho exekútora nerozhodol v zákonnej lehote.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania ustálil, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol súdu doručený elektronicky dňa 22.11.2010. Prípisom zo dňa 26.11.2010 súd vyzval pôvodného súdneho exekútora, aby sa vyjadril k podanému návrhu oprávneného a aby si zároveň vyčíslil trovy exekúcie. Tento bol 13.1.2011 urgovaný a odpovedal listom zo dňa 27.1.2011, kedy podal aj podnet na čiastočné zastavenie exekúcie. Dňa 4.2.2011 bol oprávnený vyzvaný, aby sa vyjadril k podnetu na čiastočné zastavenie exekúcie, na čo oprávnený reagoval podaním zo dňa 1.7.2011. Uznesením č.k. 11Er 247/2005-35 zo dňa 23.4.2012 bol návrh na zmenu súdneho exekútora zamietnutý a exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú, exekúcia bola zastavená. Dané exekučné konanie začalo podaním návrhu na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora dňa 3.5.2005, preto sa aplikujú ustanovenia Exekučného poriadku účinného do 31.8.2005. Tento neupravoval žiadnu lehotu, v ktorej by bol súd povinný rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Postup exekučného súdu sa nevyznačoval ani takými okolnosťami, ktoré by bolo možné hodnotiť ako zbytočné prieťahy v konaní. Exekučný súd považoval za potrebné pred rozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora zaslať návrh pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie ako aj na vyčíslenie trov exekúcie, nakoľko súčasťou rozhodovania o návrhu na zmenu súdneho exekútora je aj rozhodovanie o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora. Súdnym exekútorom bol podaný podnet na čiastočné zastavenie exekúcie a oprávnený po výzve súdu z 14.2.2011 sa vyjadril k podnetu na zastavenie až po 3 mesiacoch dňa 1.7.2011. Exekučný súd teda zhromažďoval dôkazy pre rozhodnutie, tieto hodnotil, právne posudzoval, išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a pre takúto činnosť nie je možné považovať za úradný postup, ktorý by bolo možné vyhodnotiť ako nesprávny a nemožno ho hodnotiť ani ako nesústredený, neefektívny.

Preto navrhovateľ nespĺnil prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Keďže všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu musia byť splnené kumulatívne a vzhľadom na nespĺnenie prvej základnej podmienky, považoval za nadbytočné a nevhodné dokazovať a vyjadrovať sa k splneniu ďalších podmienok, a to ku vzniku škody, ako majetkovej či nemajetkovej ujmy, príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahrňujúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti prvostupňovému súdu vytýkal, že ako navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a navrhnúť dôkaz na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám.

Riadne a včas požiadal o odročenie pojednávania. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za jeho neprítomnosti meritórne rozhodol. V žiadosti pritom zdôrazňoval, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní.

Zároveň poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Tiež poukázal na ust. § 15 O.s.p.. Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Okrem toho, súdu prvého stupňa vytýkal viacero omylov, z ktorých „príkladne“ uviedol konštatovanie súdu, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Na splnenie zákonnej lehoty, resp. na konanie bez zbytočných prieťahov a na konanie bez neodôvodnenej nečinnosti exekučného súdu je dôležité skúmať nie len samotný moment, kedy exekučný súd rozhodol o poverení, ale aj moment, kedy poverenie doručil príslušnému súdnemu exekútorovi.

Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Proti tomuto rozhodnutiu podáva odvolanie. V čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu doručil súdu návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva na zákonného súdu a nestranný súd.

Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. V odôvodnení rozhodnutia sa súd zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd však ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, poštovné a telekomunikačné výdaje. Nesúhlasí s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, keď pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu. Hodlal predložiť dôkazy o výške majetkovej ujmy prostredníctvom znaleckého posudku, súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonané ex offo. Ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, preto je v tejto časti rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Z odôvodnenia vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Jeho práva boli porušené prekročením zákonom stanovenej lehoty a tento fakt jednoznačne vyplýva z vykonaného dokazovania. Preto sú irelevantné úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky

si navrhovateľ zvolil, o podstatne a rozsahu podnikateľského rizika a o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastťou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, respektíve sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ ani jeho právny zástupca nezúčastnili stanoveného termínu pojednávania vo veci určeného na deň 18.11.2014, hoci predvolanie prevzali dňa 20.10.2014 a 21.10.2014. Pokiaľ navrhovateľ žiadal zrušiť nariadené pojednávanie až do právoplatného rozhodnutia o otázke nestrannosti a zákonného sudcu, okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo zodpovedá ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prietahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však nie je vadou (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v konkrétnych okolnostiach súdneho prípadu. Nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia procesného práva účastníka konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné (ďalšie) okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčení, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napríklad uznesenia sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k neúspešným ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Krajský súd Žilina uznesením č.k. 7NcC/44/2014-119 zo dňa 22.07.2014 nevyhlúčil z pojednávania a rozhodovania veci zákonnú sudkyňu Okresného súdu Čadca JUDr. Lauru Židekovú. Pokiaľ by aj neexistovalo žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z pojednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom prilievavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Laury Židekovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Bezpredmetná je odvolacia námietka, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, nakoľko zo spisu vyplýva, že vo veci bolo nariadené pojednávanie, o ktorom bola spísaná aj riadna zápisnica dňa 18.11.2014.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka navrhovateľa o povinnosti súdu rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., keďže odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu. Vydať rozsudok pre zmeškanie v zmysle ust. § 153b O. s. p. je možnosťou, nie povinnosťou okresného súdu. Takéto riešenie prichádza do úvahy iba v prípade, ak navrhovateľom tvrdený skutkový stav, ktorý sa stáva skutkovým základom rozsudku, považuje súd za nesporný. V danej veci to však konštatovať nemožno.

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie „nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach, konajúci súd sa musí vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“, ktoré sú len opakovaním žalobného návrhu, a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia, ktoré sa s vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu vysporiadalo vo vecnej rovine.

Odvolací súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmať rozhodnutie na základe iných než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevysslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že „v odôvodnení prezentované časové úseky nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, ide z dôvodu absencie bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať, o námietku, ktorú nemožno preskúmať. Predmetná námietka ani nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a ďalšími podmienkami vzniku nároku sa okresný súd nezaoberal vzhľadom na nesplnenie prvej podmienky. Preto odvolacie námietky navrhovateľa, že „nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla“, „súd opisuje škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka“,

„sú irelevantné úvahy súdu o podstate a rozsahu podnikateľského rizika“, „sú irelevantné úvahy súdu o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora“ a pod. sú bezpredmetné. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, respektíve možnosť zaoberať sa touto námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí. Takéto tvrdenie okresný súd neurobil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov. Pokiaľ navrhovateľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania“ uvedené nemá rovnako podklad v napadnutom rozhodnutí, nakoľko o tejto otázke okresný súd vôbec nerozhodoval a z obsahu spisu vyplýva, že zo strany navrhovateľa ani návrh na prerušenie konania nebol podaný.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.